PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2022/98,

annettu 25 päivänä tammikuuta 2022,

tilapäisen tuen myöntämisestä Unkarille asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1561 muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) perustamisesta covid-19:n leviämisen seurauksena 19 päivänä toukokuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2020/672 ([1]) ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Unkarin 6 päivänä elokuuta 2020 esittämän pyynnön johdosta neuvosto myönsi täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2020/1561 ([2]) Unkarille taloudellista apua lainana, jonka määrä on enintään 504 330 000 euroa ja keskimääräinen enimmäismaturiteetti 15 vuotta; avulla täydennetään Unkarin kansallisia toimia covid-19:n leviämisen vaikutusten lieventämiseksi ja taudin leviämisen työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille aiheuttamien sosioekonomisten seurausten käsittelemiseksi.

(2) Unkarin oli määrä käyttää lainaa täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1561 3 artiklassa tarkoitettujen työajan lyhentämisjärjestelyjä vastaavien toimenpiteiden ja terveyteen liittyvien toimenpiteiden rahoittamiseen.

(3) Covid-19:n leviämisen vuoksi huomattava osa Unkarin työvoimasta on joutunut keskeyttämään työssäkäynnin tai työnhaun. Tämä on johtanut siihen, että Unkarin julkiset menot ovat toistuvasti kasvaneet äkillisesti ja voimakkaasti uuden toimenpiteen eli suojatoimenpiteistä kärsineiden alojen itsenäisille ammatinharjoittajille tarkoitetun kertaluonteisen tulotukijärjestelyn ja muiden, täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1561 3 artiklan f, g, h, i ja j alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden johdosta.

(4) Covid-19:n leviäminen ja Unkarin vuosina 2020 ja 2021 toteuttamat poikkeukselliset toimenpiteet taudin leviämisen ja sen sosioekonomisten ja terveyteen liittyvien vaikutusten rajoittamiseksi ovat vaikuttaneet ja vaikuttavat edelleen perinpohjaisella tavalla maan julkiseen talouteen. Unkarin julkistalouden alijäämä oli vuoden 2020 lopussa 8,0 prosenttia ja julkinen velka 80,1 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT). Komission syksyn 2021 talousennusteen mukaan Unkarin julkistalouden alijäämän odotetaan supistuvan 7,5 prosenttiin ja julkisen velan 79,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2021, ja sen BKT:n ennustetaan kasvavan 7,4 prosenttia vuonna 2021.

(5) Unkari pyysi 1 päivänä joulukuuta 2021 unionilta taloudellista lisäapua 147 140 000 euroa voidakseen edelleen täydentää kansallisia toimiaan, joita se on toteuttanut vuosina 2020 ja 2021 lieventääkseen covid-19:n leviämisen vaikutuksia ja käsitelläkseen taudin leviämisen sosioekonomisia seurauksia työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille, erityisesti johdanto-osan 6–8 kappaleessa tarkoitettuja toimenpiteitä.

(6) Unkari on jatkanut ”10 päivänä marraskuuta 2020 annetulla hallituksen asetuksella N:o 485/2020” ([3]) useiden täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1561 3 artiklan f, g, h ja j alakohdissa tarkoitettujen verotukseen liittyvien toimenpiteiden voimassaoloa poikkeustilan päättymiseen saakka ja muuttanut niitä. Unkarin pyytämä laina on tarkoitettu ainoastaan joulukuun 2020 ja kesäkuun 2021 välisenä aikana syntyneiden menojen kattamiseen. Asetukseen sisältyy nimenomainen ehto, jonka mukaan tuensaajien on pidettävä voimassa työsopimukset, jotka olivat voimassa asetuksen tullessa voimaan, ja oltava irtisanomatta tällaisia sopimuksia työnantajan ilmoituksella

([1]) EUVL L 159, 20.5.2020, s. 1.

([2]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2020/1561, annettu 23 päivänä lokakuuta 2020, tilapäisen tuen myöntämisestä Unkarille asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena (EUVL L 357, 27.10.2020, s. 24).

([3]) Julkaistu Unkarin virallisessa lehdessä 10 päivänä marraskuuta 2020 (N:o 242), s. 7671.

kyseisten toimenpiteiden keston aikana. Tukikelpoisten alojen soveltamisalaa on muutettu ”9 päivänä joulukuuta 2020 annetun hallituksen asetuksen N:o 571/2020 ([4])” 1 §:llä, ”22 päivänä joulukuuta 2020 annetun hallituksen asetuksen N:o 638/2020 ([5])” 1 §:llä, ”3 päivänä maaliskuuta 2021 annetun hallituksen asetuksen N:o 105/2021 ([6])” 1 §:llä, ”27 päivänä maaliskuuta 2021 annetun hallituksen asetuksen N:o 147/2021 ([7])” 1 §:llä ja ”29 päivänä huhtikuuta 2021 annetun hallituksen asetuksen N:o 204/2021 ([8])” 1 §:llä. Pandemiasta eniten kärsineiden alojen osalta Unkari on ottanut käyttöön vapautuksen työnantajien sosiaaliturvamaksuista ja koulutusmaksusta alun perin maaliskuun ja joulukuun 2020 väliseksi ajaksi sekä alentanut työnantajilta perittävää kuntoutusmaksua alun perin maaliskuun ja kesäkuun 2020 väliseksi ajaksi. Unkari on myös jättänyt henkilöstömenot pienyrityksiä koskevan veron (KIVA) veroperusteen ulkopuolelle alun perin maaliskuun ja kesäkuun 2020 väliseksi ajaksi. Pyyntö kattaa kaikkien näiden toimenpiteiden osalta ainoastaan sen osan kokonaismenoista (tai -tulonmenetyksistä), joka liittyy työaikaa lyhentäviin tai työntekijöitä lomauttaviin yrityksiin, tai tapauksiin, joissa työntekijät ovat olleet jatkuvasti työllistettyinä viimeisimpiin käytettävissä oleviin toteutumatietoihin asti. Koska kyseisistä toimenpiteistä seuraa valtiolle tulonmenetys, niiden voidaan katsoa vastaavan julkisia menoja.

(7) Lisäksi Unkari muutti ”3 päivänä maaliskuuta 2021 annetulla hallituksen asetuksella N:o 105/2021”, ”27 päivänä maaliskuuta 2021 annetun hallituksen asetuksen N:o 147/2021” 1 §:llä ja ”29 päivänä huhtikuuta 2021 annetun hallituksen asetuksen N:o 204/2021” 1 §:llä täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1561 3 artiklan i alakohdassa tarkoitettua vapautusta kiinteämääräisestä pienyrityksiä koskevasta verojärjestelystä (ns. KATA-järjestely), joka otettiin alun perin käyttöön maaliskuun ja kesäkuun 2020 väliseksi ajaksi ja jota jatkettiin maaliskuun ja huhtikuun 2021 väliseksi ajaksi. Pyyntö kattaa ainoastaan itsenäisten ammatinharjoittajien ja yhden hengen yritysten tukemiseen liittyvät menot. Toimenpidettä voidaan pitää asetuksessa (EU) 2020/672 tarkoitettuja työajan lyhentämisjärjestelyjä vastaavana toimenpiteenä, koska sen tavoitteena on suojella itsenäisiä ammatinharjoittajia tai vastaavia työntekijäryhmiä tulojen vähentymiseltä tai menetykseltä.

(8) Unkari otti ”itsenäisten ammatinharjoittajien kompensoivasta tuesta 7 päivänä kesäkuuta 2021 annetulla hallituksen asetuksella N:o 310/2021” ([9]) käyttöön myös uuden kertaluonteisen tulotukijärjestelyn sulkutoimista kärsineiden alojen itsenäisille ammatinharjoittajille, edellyttäen että he jatkavat toimintaansa vähintään kahden kuukauden ajan poikkeustilan tulevasta päättymisestä. Kertaluonteinen maksu vastaa vähimmäiskuukausipalkkaa (HUF 219 000). Tukikelpoisuusaika päättyy poikkeustilan päättyessä. Järjestelyn kohderyhmänä ovat yksinyrittäjät, joilla ei ole työntekijöitä ja jotka eivät voi saada tukea alakohtaisesta palkkajärjestelmästä. Toimenpidettä voidaan pitää asetuksessa (EU) 2020/672 tarkoitettuja työajan lyhentämisjärjestelyjä vastaavana toimenpiteenä, koska sen tavoitteena on suojella itsenäisiä ammatinharjoittajia tai vastaavia työntekijäryhmiä tulojen vähentymiseltä tai menetykseltä.

(9) Unkari täyttää taloudellisen avun pyytämiselle asetuksen (EU) 2020/672 3 artiklassa säädetyt edellytykset. Unkari on toimittanut komissiolle asianmukaisen näytön siitä, että toteutuneet ja suunnitellut julkiset menot ovat kasvaneet 897 720 542 euroa 1 päivästä helmikuuta 2020 covid-19:n leviämisen sosioekonomisten vaikutusten lieventämiseksi toteutettujen kansallisten toimenpiteiden vuoksi. Tämä merkitsee äkillistä ja voimakasta kasvua, koska se liittyy sekä uuteen toimenpiteeseen että sellaisten voimassa olevien toimenpiteiden jatkamiseen, jotka liittyvät suoraan huomattavan osan yrityksistä ja työvoimasta Unkarissa kattaviin työajan lyhentämisjärjestelyjä vastaaviin toimenpiteisiin. Unkari on rahoittanut kasvaneista menoista 113 740 000 euroa unionin varoilla. Unkari rahoitti kasvaneista julkisista menoista 132 510 542 euroa omilla varoillaan.

(10) Komissio on asetuksen (EU) 2020/672 6 artiklan mukaisesti kuullut Unkaria ja varmistanut niiden toteutuneiden ja suunniteltujen julkisten menojen äkillisen ja voimakkaan kasvun, jotka liittyvät suoraan 1 päivänä joulukuuta 2021 päivätyssä pyynnössä tarkoitettuihin työajan lyhentämisjärjestelyjä vastaaviin toimenpiteisiin.

([4]) Julkaistu Unkarin virallisessa lehdessä 9 päivänä joulukuuta 2020 (N:o 273), s. 9076.
([5]) Julkaistu Unkarin virallisessa lehdessä 22 päivänä joulukuuta 2020 (N:o 287), s. 10473.
([6]) Julkaistu Unkarin virallisessa lehdessä 5 päivänä maaliskuuta 2021 (N:o 37), s. 1509.
([7]) Julkaistu Unkarin virallisessa lehdessä 27 päivänä maaliskuuta 2021 (N:o 52), s. 2042.
([8]) Julkaistu Unkarin virallisessa lehdessä 29 päivänä huhtikuuta 2021 (N:o 73), s. 2676.
([9]) Julkaistu Unkarin virallisessa lehdessä 7 päivänä kesäkuuta 2021 (N:o 104), s. 4469.

(11) Unkarille olisi sen vuoksi myönnettävä taloudellista apua, jotta maata voidaan auttaa selviytymään covid-19:n leviämisen aiheuttaman talouden vakavan häiriön sosioekonomisista vaikutuksista. Komission olisi tehtävä päätökset erien ja osaerien maturiteeteista, suuruudesta ja maksamisesta tiiviissä yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa.

(12) Unkarin ja komission olisi otettava tämä päätös huomioon asetuksen (EU) 2020/672 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetussa lainasopimuksessa.

(13) Tällä päätöksellä ei saisi rajoittaa sisämarkkinoiden toiminnan vääristymiseen liittyvien mahdollisten menettelyjen, erityisesti perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisten menettelyjen, tuloksia. Päätöksellä ei poisteta jäsenvaltioille perussopimuksen 108 artiklan nojalla kuuluvaa velvoitetta ilmoittaa komissiolle mahdollisista valtiontuista.

(14) Unkarin olisi ilmoitettava komissiolle suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta säännöllisin väliajoin, jotta komissio voi arvioida, missä määrin Unkari on toteuttanut kyseiset menot.

(15) Päätös taloudellisen avun myöntämisestä on tehty ottaen huomioon Unkarin tämänhetkiset ja odotettavissa olevat tarpeet sekä muiden jäsenvaltioiden asetuksen (EU) 2020/672 nojalla jo toimittamat tai suunnitteilla olevat taloudellisen avun pyynnöt, soveltaen samalla yhdenvertaisen kohtelun, solidaarisuuden, oikeasuhteisuuden ja läpinäkyvyyden periaatteita,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan täytäntöönpanopäätös (EU) 2020/1561 seuraavasti:

1) Muutetaan 2 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Unioni asettaa Unkarin saataville enintään 651 470 000 euron lainan. Lainan keskimääräinen enimmäismaturiteetti on 15 vuotta.”;

b) korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Ensimmäinen erä maksetaan sillä edellytyksellä, että asetuksen (EU) 2020/672 8 artiklan 2 kohdassa säädetty lainasopimus on tullut voimaan. Mahdolliset myöhemmät erät maksetaan kyseisen lainasopimuksen ehtojen mukaisesti tai, tapauksen mukaan, ehtona on lainasopimukseen tehdyn lisäyksen tai muutetun lainasopimuksen voimaantulo.”

2) Korvataan 3 artikla seuraavasti:

”*3 artikla*

Unkari voi rahoittaa seuraavia toimenpiteitä:

a) väliaikainen tuki majoitustilojen kunnostamiseen matkailukohteissa nykyisen työvoiman säilyttämiseksi, sellaisena kuin siitä säädetään ”majoitustilojen kansallisesta kehittämisestä annetussa hallituksen päätöslauselmassa 2080/2020”, itsenäisten ammatinharjoittajien ja yhden hengen yritysten tukemiseen tarkoitettujen menojen osalta;

b) väliaikainen tuki elintarvikkeiden jalostusyrityksille, sellaisena kuin siitä säädetään ”22 päivänä kesäkuuta 2020 annetussa maatalousministerin asetuksessa N:o 25/2020”, itsenäisten ammatinharjoittajien ja yhden hengen yritysten tukemiseen tarkoitettujen menojen osalta;

c) väliaikainen tuki yksivuotisten kasvien viljelyä, taimien kasvatusta ja muuta kasvien lisäämistä harjoittaville puutarha-alan yrityksille, sellaisena kuin siitä säädetään ”22 päivänä kesäkuuta 2020 annetussa maatalousministerin asetuksessa N:o 26/2020”, itsenäisten ammatinharjoittajien ja yhden hengen yritysten tukemiseen tarkoitettujen menojen osalta;

d) väliaikainen tuki kalanviljely-yrityksille, sellaisena kuin siitä säädetään ”22 päivänä kesäkuuta 2020 annetussa maatalousministerin asetuksessa N:o 30/2020”, itsenäisten ammatinharjoittajien ja yhden hengen yritysten tukemiseen tarkoitettujen menojen osalta;

e) poikkeustilan aikana päättyneiden lapsenhoitolisien jatkaminen 30 päivään kesäkuuta 2020 saakka, sellaisena kuin siitä säädetään ”23 päivänä maaliskuuta 2020 annetussa hallituksen asetuksessa N:o 59/2020” ja ”vuoden 2020 lain LVIII” 71 §:ssä;

f) työnantajien sosiaaliturvamaksujen keskeyttäminen eräillä aloilla, sellaisena kuin siitä säädetään ”18 päivänä maaliskuuta 2020 annetun hallituksen asetuksen N:o 47/2020” (sellaisena kuin se on muutettuna) 4 §:n a alakohdassa, sellaisten menojen osalta, jotka liittyvät työaikaa lyhentäviin tai työntekijöitä lomauttaviin yrityksiin, tai tilanteisiin, joissa työntekijät ovat olleet jatkuvasti työllistettyinä, sellaisena kuin tämä toimenpide on jatkettuna ja muutettuna;

g) eräiden alojen vapautus työnantajien koulutusmaksusta, sellaisena kuin siitä säädetään ”18 päivänä maaliskuuta 2020 annetun hallituksen asetuksen N:o 47/2020” (sellaisena kuin se on muutettuna) 4 §:n a alakohdassa, sellaisten menojen osalta, jotka liittyvät työaikaa lyhentäviin tai työntekijöitä lomauttaviin yrityksiin, tai tilanteisiin, joissa työntekijät ovat olleet jatkuvasti työllistettyinä, sellaisena kuin tämä toimenpide on jatkettuna ja muutettuna;

h) eräiden alojen työnantajilta perittävän kuntoutusmaksun alentaminen, sellaisena kuin siitä säädetään ”18 päivänä maaliskuuta 2020 annetun hallituksen asetuksen N:o 47/2020” (sellaisena kuin se on muutettuna) 4 §:n a alakohdassa, sellaisten menojen osalta, jotka liittyvät työaikaa lyhentäviin tai työntekijöitä lomauttaviin yrityksiin, tai tilanteisiin, joissa työntekijät ovat olleet jatkuvasti työllistettyinä, sellaisena kuin tämä toimenpide on jatkettuna ja muutettuna;

i) pieniä verovelvollisia koskeva vapautus kiinteämääräisestä pienyrityksiä koskevasta verojärjestelystä (ns. KATA-järjestely) tietyillä aloilla, sellaisena kuin siitä säädetään ”18 päivänä maaliskuuta 2020 annetun hallituksen asetuksen N:o 47/2020” (sellaisena kuin se on muutettuna) 5 §:ssä, itsenäisten ammatinharjoittajien ja yhden hengen yritysten tukemiseen tarkoitettujen menojen osalta, sellaisena kuin tämä toimenpide on jatkettuna ja muutettuna;

j) henkilöstömenojen jättäminen pienyrityksiä koskevan veron (KIVA) veroperusteen ulkopuolelle eräillä aloilla, sellaisena kuin siitä säädetään ”18 päivänä maaliskuuta 2020 annetussa hallituksen asetuksessa N:o 47/2020” (sellaisena kuin se on muutettuna), sellaisten menojen osalta, jotka liittyvät työaikaa lyhentäviin tai työntekijöitä lomauttaviin yrityksiin, tai tilanteisiin, joissa työntekijät ovat olleet jatkuvasti työllistettyinä, sellaisena kuin tämä toimenpide on jatkettuna ja muutettuna;

k) kiinteämääräinen korvaus terveydenhuollon työntekijöille tunnustuksena pandemian aikana tehdystä lisätyöstä, sellaisena kuin siitä säädetään ”12 päivänä kesäkuuta 2020 annetussa hallituksen asetuksessa N:o 275/2020”;

l) valtionyhtiöissä pandemian hallitsemiseksi käyttöön otettuihin erityistoimenpiteisiin liittyvät kustannukset;

m) pandemian hallitsemiseksi ja virkamiesten terveyden suojelemiseksi käyttöön otettuihin erityistoimenpiteisiin liittyvät kustannukset, sellaisina kuin niistä säädetään ”2 päivänä lokakuuta 2014 annetussa julkisista hankinnoista ja toimituksista vastaavaa pääosastoa (KEF) koskevassa hallituksen asetuksessa N:o 250/2014”;

n) sairaalainfrastruktuuriin ja -investointeihin liittyvät kustannukset, jotka aiheutuvat terveydenhuollon työntekijöiden ja potilaiden korkeatasoisen suojelun varmistamisesta, sellaisina kuin niistä säädetään ”operatiivisen henkilöstön muodostamisesta 31 päivänä tammikuuta 2020 annetussa hallituksen päätöslauselmassa 1012/2020”;

o) henkilösuojaukseen käytettävistä välineistä ja varusteista suoraan aiheutuvat kustannukset sairaaloissa ja muissa terveydenhuollon laitoksissa terveydenhuollon työntekijöiden korkeatasoisen suojelun varmistamiseksi, sellaisina kuin niistä säädetään ”operatiivisen henkilöstön muodostamisesta 31 päivänä tammikuuta 2020 annetussa hallituksen päätöslauselmassa 1012/2020”;

p) kertaluonteinen tulotukijärjestely suojatoimenpiteistä kärsineiden alojen itsenäisille ammatinharjoittajille edellyttäen, että he jatkavat toimintaansa vähintään kahden kuukauden ajan poikkeustilan tulevasta päättymisestä, sellaisena kuin tästä toimenpiteestä säädetään ”7 päivänä kesäkuuta 2021 annetussa hallituksen asetuksessa N:o 310/2021”.”

3) Korvataan 4 artikla seuraavasti:

”*4 artikla*

1. Unkarin on ilmoitettava suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta komissiolle viimeistään 28 päivänä huhtikuuta 2021 ja sen jälkeen kuuden kuukauden välein, kunnes kyseiset suunnitellut julkiset menot ovat toteutuneet täysimääräisinä.

2. Jos 3 artiklassa tarkoitetut toimenpiteet perustuvat suunniteltuihin julkisiin menoihin ja niistä on annettu tämän päätöksen muuttamista koskeva täytäntöönpanopäätös, Unkarin on ilmoitettava komissiolle suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta kuuden kuukauden kuluessa kyseisen muuttamista koskevan täytäntöönpanopäätöksen antamispäivästä ja sen jälkeen kuuden kuukauden välein, kunnes kyseiset suunnitellut julkiset menot ovat toteutuneet täysimääräisinä.”

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Unkarille.

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se annetaan tiedoksi vastaanottajalle.

Tehty Brysselissä 25 päivänä tammikuuta 2022.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
C. BEAUNE